

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Vattenvårdsenheten
Ann Rane
031-60 50 26

BESLUT
2009-08-27

Diarienummer
513-82650-2007
Dossienummer
1438-051

Sida
1(14)

Dals-Eds kommun
Servicenämnden
Box 31
668 21 Ed

Skyddsområde och skyddsföreskrifter för Kasen och Edsbräckans vattentäkter, Dals-Eds kommun.

V/O- 1255340, S/N- 6520945
Avrinningsområde 110 Örekilsälven

BESLUT

Med stöd av 7 kapitlet 21 § i miljöbalken beslutar Länsstyrelsen om vattenskyddsområde för Kasens och Edsbräckans vattentäkter på fastigheterna Ed 1:32 och Ed 10:1 i Dals-Eds kommun. Vattenskyddsområdets omfattning och indelning av skyddszoner framgår av bifogad karta, bilaga 1.

Med stöd av 7 kapitlet 22 och 30 §§ miljöbalken beslutar Länsstyrelsen att nedan angivna skyddsföreskrifter skall gälla inom vattenskyddsområdet.

Länsstyrelsen upphäver den del av Vattendomstolens beslut från den 30 december 1960 och den 21 oktober 1977 som avser vattenskyddsområde och föreskrifter för grundvattentäkten på fastigheten Ed Prästgården 1:32.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

1 § Vattentäktsson

Inom vattentäktssonen är all annan verksamhet än vattentäktsverksamhet förbjuden. Området ska vara inhägnat.

2 § Petroleumprodukter och/eller andra för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen

Med normalt husbehov avses i dessa föreskrifter hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna man som enskild konsument kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig förvaring i samband med målning av ett enskilt bostadshus skall också anses vara hushållshantering.

Ytterligare bestämmelser om hantering av brandfarliga vätskor inom vattenskyddsområde finns i Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24.

Där petroleumprodukter hanteras, skall skylt uppsättas som erinrar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av kommunen samt monteras av fastighetsägaren i omedelbar närhet av påfyllningsstället.

Primär och sekundär skyddszon

Hantering av mer än 250 liter petroleumprodukter kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Uppställning och återkommande parkering av arbetsfordon, arbetsmaskiner, tunga fordon och stationära förbränningsmotorer får inte ske utan anmälan till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Fordonstvätt med avfettningsmedel eller därmed liknande produkter är förbjuden på andra platser än som speciellt anordnats för detta ändamål.

Hantering av större mängder än för normalt hushållsbehov, av för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen, såsom impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra miljöfarliga kemiska produkter, får endast ske efter tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Tertiär skyddszon

Hantering av mer än 250 liter petroleumprodukter kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Fordonstvätt med avfettningsmedel eller därmed liknande produkter är förbjuden på andra platser än som speciellt anordnats för detta ändamål.

Hantering av större mängder än för normalt hushållsbehov, av för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen, såsom impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra miljöfarliga kemiska produkter, får endast ske efter tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

3 § Bekämpningsmedel

Med hantering avses i dessa föreskrifter en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förhållanden.

Yrkesmässig användning av kemiska bekämpningsmedel inom vattenskyddsområden kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor enligt Naturvårdsverkets föreskrifter SNFS 1997:2.

Primär skyddszon

All hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden.

Jord- och vattenslagning av med bekämpningsmedel behandlade plantor är förbjuden.

Sekundär och tertiär skyddszon

All hantering av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Jord- och vattenslagning av med bekämpningsmedel behandlade planter kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

4 § Växtnäringsämnen, djurhållning mm.

Ytterligare reglering avseende hantering av stallgödsel och flytgödsel etc. finns i förordningen SFS 1998:915 samt i Jordbruksverkets föreskrifter SJVFS 2006:66.

Primär skyddszon

Spridning av flytgödsel och urin är förbjuden. Spridning av fastgödsel, liksom övrig hantering av naturgödsel, är förbjuden.

Spridning av handelsgödsel och urin är förbjuden.

Spridning av slam eller urin från avloppsreningsverk eller enskild avloppsanläggning är förbjuden.

Lagring av ensilage som kan avge pressaft är förbjuden.

Sekundär och tertiär skyddszon

Yrkesmässig hantering av naturgödsel eller handelsgödsel kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Spridning av slam eller urin från avloppsreningsverk eller enskild avloppsanläggning kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

5 § Avledning av avloppsvatten

Primär skyddszon

Nyetabletering av avloppsanläggning för hushållspillvatten är förbjuden.

Utsläpp av hushållspillvatten eller annat avloppsvatten är förbjudet.

Avloppsledningarnas täthet ska kontrolleras inom ramen för verksamhetsutövarens egenkontroll för att minska risken för läckage.

Sekundär och tertiär skyddszon

Nyetabletering av avloppsanläggning för hushållspillvatten kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Utsläpp av hushållspillvatten eller annat avloppsvatten är förbjudet.

6 § Upplag

Med plats för upplag avses i dessa föreskrifter plats på marken eller i vattnet för uppläggning och förvaring av massor som kan vara förorenande.

Plats på marken för kompostering av hushållsavfall från enskilt hushåll är inte att betrakta som upplag.

Med avverkningssäsong avses i dessa föreskrifter tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning.

Primär och sekundär skyddszon

Upplag av avfall, förorenade massor, förorenande ämnen, förorenade produkter eller massor med okänd miljöstatus är förbjudet.

Upplag överstigande en avverkningssäsong av bark, flis, spån, timmer och liknande utan tak är förbjudet.

Upplag av asfalt, oljegrus och vägsalt är förbjudet.

Primär skyddszon

Upplag av snö med ursprung från trafikerade ytor utanför den primära skyddszone är förbjudet.

Sekundär skyddszon

Upplag av snö med ursprung från trafikerade ytor utanför skyddsområdet är förbjudet.

7 § Vaghållning

Primär och sekundär skyddszon

Arbete inom vägområdet, undantaget lagning av ”potthål”, får inte ske utan anmälan till kommunala nämnden för miljöfrågor.

Nyanläggning av enskild väg kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Nödvändig halkbekämpning skall ske med så miljövänliga metoder och produkter som möjligt.

Användning av spillolja, eller därmed liknande produkter, som dammbindningsmedel är förbjudet.

8 § Tåktverksamhet och andra markarbeten

Primär och sekundär skyddszon

Schaktnings- eller grävningsarbeten, på en yta större än för ett enfamiljshus, kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Pålning och spontning får inte ske utan anmälan till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Återfyllning med förorenade massor eller massor med okänd miljöstatus är förbjuden.

Primär skyddszon

Materialtäkt såsom grustäkt är förbjudet.

Sekundär skyddszon

Materialtäkt såsom grustäkt kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

9 § Energianläggningar och vattenutvinning

Primär skyddszon

Ny anläggning för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark och vatten är förbjuden.

Ny anläggning för uttag av vatten från berg och mark kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Sekundär skyddszon

Ny anläggning för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark och vatten kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Ny anläggning för uttag av vatten från berg och mark kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

10 § Transport

Anvisade leder för transport av farligt gods är de rekommenderade vägar för transport av farligt gods som anges i aktuell version av Sveriges Atlas: Vägval.

Primär och sekundär skyddszon

Genomgående transport på ej anvisade leder för farligt gods är förbjudet.

Tertiär skyddszon

Användning av bensin- eller dieseldrivna fordon på isbelagd sjö samt sjöflyg på sjö är förbjudet.

Användning av motorbåt på vattendrag eller sjö är förbjuden.

11 § Kalkning och annan behandling av mark och vatten

Primär, sekundär och tertiär skyddszon

Yrkesmässig spridning av kalk kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Annan kemisk behandling av vattendrag än kalkning är förbjuden.

12 § Skyltning vid vägar

Vid väggräns till vattenskyddsområdet och invid vägar som passerar genom området skall finnas skyltar som utmärker vattenskyddsområdet. Kommunen ansvarar för att vattenskyddsområdet utmärks med skyltar.

13 § Tillstånd och anmälan

Tillståndsprövning enligt föreskrifterna görs av Dalslands miljönämnd. Ett tillstånd kan regleras utifrån lämpliga villkor. Som förutsättning för tillstånd gäller att det kan visas att verksamheten kan utföras och drivas utan risk för skada för yt- eller grundvattenförekomsten. I de fall då anmälan krävs, görs detta till Dalslands miljönämnd.

Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om verksamheten tillståndsprövats eller skall tillståndsprövas enligt Miljöbalkens 9 kap. (miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd), 11 kap. (vattenverksamhet) eller 12 kap. (jordbruk och annan verksamhet) eller förordning utfärdad med stöd av Miljöbalken.

Med befintlig verksamhet/anläggning avses den utformning och omfattning som pågår när dessa föreskrifter träder i kraft.

14 § Dispens

Länsstyrelsen kan meddela dispens från dessa föreskrifter om det finns särskilda skäl. I samband med prövning av dispens kan Länsstyrelsen föreskriva särskilda villkor, som anses erforderliga för att undvika vattenförorening (16 kap 2 § miljöbalken). Dispens från föreskrifterna kan endast medges under förutsättning att åtgärderna är förenliga med föreskrifternas syfte.

15 § Befintliga verksamheter

Föreskrifterna om tillståndsplikt för befintliga verksamheter, utöver den tillståndsplikt som gäller enligt miljöbalken eller förordning utfärdad med stöd av miljöbalken, börjar gälla den 1 november 2011.

ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR I ANSLUTNING TILL SKYDDSFÖRESKRIFTERNA

Tillsynsmyndighet

Dalslands miljönämnd är tillsynsmyndighet inom vattenskyddsområdet. Tillsynen har överlåtits genom beslut den 27 augusti 2009.

Skyltning

För uppsättande av skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde, inom ett avstånd av 50 meter från vägområde, krävs enligt 46 § väglagen länsstyrelsens tillstånd.

Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställts efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom här aktuellt skyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Vid olycka

Inträffade olyckor, spill och läckage inom vattenskyddsområdet som kan medföra risk för yt- eller grundvattenförorening skall omedelbart rapporteras till räddningstjänsten på telefonnummer 112.

Överträdelse och påföljd

Överträdelse av skyddsföreskrifter kan medföra straffansvar enligt 29 kap 2 eller 2 a §§ miljöbalken (1998:808).

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Motiv för ansökan

Syftet med att inrätta ett vattenskyddsområde är att reglera sådan markanvändning som kan utgöra ett hot mot vattentäkten. Beslutet skall klargöra vad som gäller inom området så att bedömningar och krav på likartade verksamheter inom området görs på ett förutsägbart och rättssäkert sätt.

Vattentäkten

Grundvattentäkterna är belägna på fastigheterna Ed 1:32 (Kasen) respektive Ed 10:1 (Edsbräckan). I Kasen finns tre grusfilterbrunnar och området är inhägnat. I Edsbräckan finns en ODEX-borrad formationsfilterbrunn.

Planbestämmelser

För området gäller översiktsplanen från 2003, men också en fördjupad översiktsplan från 1995 samt en centrumplan för Ed från 1997. Därtill kommer flera detaljplaner.

Vattenförbrukning

Vattentäkten försörjer Eds tätort. Inom distributionsområdet finns ca 1000 anslutna abonnenter vilket motsvarar ca 3000 personer. Uttaget uppgår till ca 650 m³/d.

Vattendom

För Kasens vattentäkt på fastigheten Ed 1:32 finns en vattendom från 1977 (VA 6/76). Domen medger ett uttag på 1500 m³/dygn räknat i medeltal över året, dock högst 1750 m³ under ett och samma dygn.

För Edsbräckans vattentäkt på fastigheten Ed 10:1 finns en dom från 2007 (M 939-07). Domen medger ett uttag på 1500 m³/dygn räknat i medeltal över året, dock högst 1750 m³ under ett och samma dygn.

Vattenkvalitet och vattenbehandling

Kommunen avser att ta råvatten från den nya brunnen i Edsbräckan och ur en av de tre brunnarna (nr 3) i Kasen. Vattenkvaliteten är god, men något för lågt pH och något mjukt. Behandlingsprocessen kommer att innebära dosering av soda, luftning och behandling med UV-ljus. Vid provtagning av råvattnet i Edsbräckan analyserades bekämpningsmedelsrester (BAM). Om detta kvarstår kommer vattnet även att filtreras genom aktivt kol.

Vattentäkts sårbarhet

Inom största delen av skyddsområdet går isälvavlagringen i dagen varför vattentäkterna är mycket sårbara med avseende på förorening av grundvattenmagasinet. I södra delen överlagras isälvsmaterialet av lera och moss- och myrmark. De två vattentäktsområdena ligger på ett relativt stort avstånd från varandra, även om de ligger inom samma grundvattenmagasin. Detta minskar risken för att en förorening ska drabba båda vattentäkterna. Sjön Lilla Le bidrar till grundvattenbildningen och kan därmed påverka kvaliteten på grundvattnet.

Riskinventering/Riskanalys

En översiktlig inventering av riskkällor inom skyddsområdet samt en riskanalys av dessa har genomförts. De källor som bedöms utgöra störst hot mot vattentäkterna är olyckor på och emissioner från länsväg 164, läckage på avloppsledningen som ligger inom primära zonen för vattentäkten Edsbräckan, illegal dumpning längs gamla landsvägen samt utsläpp från bostäder ibland via sjön Lilla Le. Resultatet från riskanalysen har använts vid utformningen av skyddsföreskrifter inom området.

Reservvattentäkt

Förutom de två vattentäktsområdena som idag till viss del ersätter varandra saknas reservvattentäkt för Ed.

Skyddsområdets avgränsning

Skyddsområdets avgränsning har huvudsakligen bestämts utifrån provpumpning av vattentäkterna och bedömningen att grundvattenbildning sker i området norr om vattentäkterna inom isälvsavlagringen. Skyddsområdet delas in i vattentäktszon, primär, sekundär och tertiär skyddszon. Gränserna är dragna utifrån transporttiden i marklagren vid en bedömd uppehållstid i marken kompenserat för grundvattnets huvudsakliga strömningsriktning nord-syd. Vattentäktszonen omfattar det direkta närområdet till uttagsbrunnarna. Den primära zonen omfattar de delar av tillrinningsområdet där rinntiden till uttagspunkten är 100 dygn, men något utvidgat i nordlig riktning. Den sekundära skyddszonen omfattar den del av tillrinningsområdet som motsvarar en rinntid till uttagspunkten på ett (1) år, med viss förskjutning norrut. Den tertiära zonen omfattar resterande del av tillrinningsområdet.

Skyddsföreskrifter

Skyddsföreskrifternas syfte är ytterst att i ett flergenerationsperspektiv garantera en fortsatt god tillgång på råvatten av bra kvalitet. Det betyder att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäkterna i Kasen och Edsbräckan, som är de vattentäkter som försörjer centralorten Ed i Dals Eds kommun, inte uppstår så att vattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för dricksvattenförsörjning. Skyddsföreskrifterna skall dels förtydliga och konkretisera miljöbalkens krav på försiktighetsmått som allmänt gäller inom vattenskyddsområden, dels meddela ytterligare inskränkningar i markanvändningen kring vattentäkterna utifrån dess individuella förutsättningar. Meddelade föreskrifter skall vara rimliga, miljömässigt motiverade samt inte mer långtgående än nödvändigt.

Ärendets handläggning

Ärendet har kungjorts i ortspressen under vecka 5 2008.

Förslaget till skyddsområde samt nya skyddsföreskrifter har dessutom överlämnats till berörda remissinstanser och sakägare enligt förteckning i ansökan.

Synpunkter på förslaget till skyddsområde samt de nya skyddsföreskrifterna har lämnats av Vägverket, Banverket, Vattenfall och SGU.

Kort sammanfattning av inkomna synpunkter samt Dals-Eds kommuns kommentarer

Vägverket framför att på grund av vattentäktens utsatta läge avser Vägverket att vidta fysiska skyddsåtgärder inom perioden 2010 till 2015. Vidare föreslås att kravet på anmälan vid beläggningsarbeten utgår alternativt att ytan ökas till 500 m². Vägverket menar att anmälningsplikten inte bidrar till ökat skydd för vattentäkten. Vägverket efterfrågar också ett förtydligande och en nedre gräns för vad som avses med andra förbättringsarbeten.

Vägverket anser att tillståndsplikt för spridning av vägsalt inte behövs då det inte medför ökad miljönytta. Slutligen efterfrågar Vägverket en beredskapsplan för kommunala förvaltningar och räddningstjänsten i händelse av olycka i närheten av vattentäkterna.

Dals-Eds kommun uppfattning är att skyddet för vattentäkten definitivt blir högre med anmälningsplikt. En anmälan för med sig att kommunen får kännedom om vilka arbeten som skall utföras och kan höja beredskapen om detta anses vara befogat. Även mindre underhållsarbeten innebär att fordon mer eller mindre blockerar vägen vilket medför större risk för olycka. En olycka på väg 164 i området kring vattentäkterna kan få förödande konsekvenser om olyckan även medför utsläpp av drivmedel. Med tanke på med vilken frekvens underhållsarbeten utförs på den aktuella vägsträckan måste det administrativa merarbetet som en anmälan medför bedömas vara mycket

litet i förhållande till den riskreduktion som uppnås. Uttrycket ”andra förbättringsarbeten” är otydligt eftersom det inte exakt anger vad som avses utan snarare är ett uttryck för åtgärder i allmänhet som kan medföra ökad risk för olycka. Kommunen föreslår att första föreskriften i §7 Vaghållning revideras och får lydelsen ”Arbete inom vägområdet får ej ske utan anmälan” och föreslås gälla i primär och sekundär skyddszon.

Halkbekämpning med vägsalt har den fördelen att åtgärden minskar risken för olyckor, vilket är positivt för vattentäkten, men salt i sig påverkar grundvattnet och vattentäkten negativt. Under förutsättning att skyddsåtgärder i form av avledning av vägdagvatten kommer till stånd skulle föreskriften om vägsalt i detta fall kunna slopas. Kommunen föreslår att föreskriften revideras och får lydelsen ”nödvändig halkbekämpning skall ske med så miljövänliga metoder och produkter som möjligt”.

Banverket redogör för sitt arbete med miljösäkring för arbeten kring järnvägsanläggningar och vilka arbeten som kan vara aktuella kring banvallen. Kemisk ogräsbekämpning sker inte inom vattenskyddsområden.

Dals Eds kommun bedömer att redovisad miljösäkring vid underhållsåtgärder helt går i linje med de ambitioner som finns med att införa vattenskyddsområden och att föreskrifterna inte hindrar Banverket att utföra underhållsarbeten på järnvägen. Större schaktningsarbeten kräver dock tillstånd.

Vattenfall har följande yrkanden för arbeten på nätanläggning tillhörande Vattenfall samt transport till och från dessa nätanläggningar:

1. allmän dispens för befintliga fördelnings- och nätstationer med transformatorer innehållande isolerolja. Dessa önskas likställas med oljeförsörjning för normalt hushållsbehov (hänvisning till 2 §).
2. allmän dispens för transport av transformatorer innehållande isolerolja samt transport av isolerolja (hänvisning till 10 §).
3. allmän dispens för tillfällig uppställning av diesel- och bensindrivna generatorer inkl transport av generatorer och drivmedel samt tankning av generatorer.
4. allmän dispens för maskinarbeten som t ex grävning, skogsröjning mm.
5. allmän dispens för maskinarbeten för skogligt underhåll.
6. allmän dispens för fortsatt drift och underhåll i nuvarande omfattning avseende användning av petroleumprodukter och bekämpningsmedel (hänvisning till 2 och 3 §§).
7. att använda samma stolpimpregneringsmedel som nu vid byte av stolpar (hänvisning till 2 §).
8. grävning vid stolpbyte får ske utan tillstånd (hänvisning till 8 §).
9. allmän dispens för utbyte av markledning förlagd i sjö.
10. full ekonomisk kompensation vid krav på ombyggnation och ev flytt av anläggningar som initieras på grund av vattenskyddsområdets tillkomst.

Dals-Eds kommun framför att dispens kan sökas först när vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter finns beslutade. Vidare bemöts Vattenfalls yrkanden punktvis:

1. Inom vattenskyddsområde gäller särskilda bestämmelser vid hantering av brandfarliga vätskor enligt Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24. Krav finns att behållare för mer än 250 liter vätska skall vara försedd med ett sekundärt skydd som kan rymma minst halva vätskevolymen. Kravet gäller dock inte cisterner som hålls under regelbunden uppsikt. Det finns således generella bestämmelser som reglerar detta och från dessa kan inte Vattenfall få dispens.

2. Föreskriften gäller genomgående transporter på ej anvisade leder. Transport fram till en transformatorstation är då inget problem.

3. Föreskrifterna syftar i första hand till att skydda vattenkvaliteten i ett långt tidsperspektiv genom att reglera vissa riskobjekt. Vår uppfattning är dock att föreskrifterna inte skall hindra nödvändiga åtgärder i krissituationer. I 2 § regleras ”uppställning och återkommande parkering....av stationära förbränningsmotorer...”. Åtgärder i form av kraftverk och annat som behövs i en krissituation används sannolikt under en begränsad tidsrymd och därmed regleras inte detta i föreskrifterna.

4 och 5. Större schaktnings- eller grävningsarbeten kräver tillstånd enligt 8 §. För övrigt regleras inte maskinarbeten. Det är viktigt att kommunen har kännedom om arbeten som kan innebära risk för den kommunala vattentäkten för att ha möjlighet att öka beredskapen om detta bedöms nödvändigt. Därför bör tillstånd krävas för större markarbeten.

6 och 7. Petroleumprodukter och i ännu högre grad bekämpningsmedel innebär stor risk för grundvattentäkter och kan helt förstöra en vattentäkt. I det aktuella området förekommer sand och grus med mycket stor infiltrationskapacitet och där föroreningar snabbt kan transporteras till uttagsbrunnarna. Förbud mot bekämpningsmedel i primär skyddszon följer Naturvårdsverkets råd enligt Handbok med allmänna råd, 2003:6. Det kan även påpekas att det enligt Miljöbalkens allmänna hänsynsregler inte är tillåtet att vidta åtgärder som kan påverka grundvattnet negativt. Om så sker är det verksamhetsutövaren som är skyldig av vidta åtgärder för att avhjälpa skadan (MB 10 kap 2 §). I flera fall har åtgärden bestått i att ta fram en helt ny vattentäkt, något som är både tidsödande och kostsamt.

8. Grävning vid stolpbyte är inte att betrakta som ett större schaktningsarbete och regleras därmed inte i föreskrifterna.

9. Utbyte av sjöförlagd ledning regleras inte i dessa föreskrifter. Arbetet kan dock vara tillståndspliktigt eftersom det är byggande i vatten. Kommunen har inte heller fått någon information om att Vattenfall har sjöförlagda ledningar i Lilla Le.

10. Ett av syftena med skyddsföreskrifter är att klargöra vad som gäller i ett område. Vattenskyddsföreskrifterna är normalt bara en specificering av det som redan gäller enligt miljöbalken och några nya, hårdare krav införs normalt inte.

SGU anser att det är av stor vikt att utförda modellberäkningar gjorts för att få ett tillförlitligt underlag för avgränsning. Modellen visar på sjön Lilla Les bidrag till grundvattenbildningen och motiverar att sjön tas med i en tertiär

zon. SGU har utfört jordartsgeologisk kartläggning i området, varvid det finns nyare underlag än det som använts i denna utredning. Det nya materialet bedöms dock inte påverka avgränsningen.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Det föreslagna skyddsområdet är en konkretisering och förtydligande av de extra försiktighetsmått som krävs för skyddet av vattentillgången. Skyddsbestämmelserna är även ett underlag för tillsyn och skydd av vattentillgången.

Skyddsområdets avgränsning

Kasens och Edsbräckans vattenskyddsområde är indelat i fyra skyddszoner – vattentäktzon, primär, sekundär och tertiär skyddszon. Skyddsföreskrifterna hänvisar till dessa skyddszoner.

Avgränsningen av området till tillrinningsområdet och indelning av området i zonerna när det gäller uppskattning av rinntider kompenserat för den huvudsakliga grundvattenströmningen följer gällande riktlinjer och är väl motiverade i detta fall.

Skyddsföreskrifterna

Reglering enligt föreskrifter motiveras av resultat från riskinventering och riskanalys. Länsstyrelsen anser att skyddsföreskrifterna i dess nuvarande form är väl motiverade och utgör en god avvägning mellan sakägarnas intressen och skyddsbehovet av vattentäkten. Ett tillägg till föreskrift har gjorts efter remissförslaget, se nedan.

Befintliga verksamheter

Den som vidtar en åtgärd eller bedriver en verksamhet har alltid en skyldighet att vidta erforderliga försiktighetsmått för att förhindra skada eller olägenhet för människors hälsa eller på miljön enligt de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken. Vilka försiktighetsmått som är nödvändiga och skäligena att vidta vid befintlig verksamhet får avgöras från fall till fall i samråd med tillsynsmyndigheten. I vissa fall kan åtgärder komma att bli både omfattande och kostsamma. I dessa lägen är det rimligt att tillsynsmyndigheten och verksamhetsutövaren gör upp en tidsplan för genomförandet av åtgärderna i samråd med vattentäktens huvudman.

Tillstånd

Vissa verksamheter har belagts med tillståndsplikt. Detta innebär att i normalfallet skall tillstånd medges vid ansökan, och att verksamheten då kan regleras utifrån lämpliga villkor. Som förutsättning för tillstånd gäller att det kan visas att verksamheten kan utföras och drivas utan risk för skada för yt- eller grundvattenförekomsten. I undantagsfall då exempelvis platsen är olämplig kan tillståndsansökan avslås.

Föreskrifter som särskilt bör kommenteras

Föreskriften i 5 § har kompletterats "Avloppsledningarnas täthet ska kontrolleras inom ramen för verksamhetsutövarens egenkontroll för att minska risken för läckage". Mot bakgrund av utförd riskanalys, enligt vilken en kommunal avloppsledning i den primära zonen utgör en stor risk, anser Länsstyrelsen att det är motiverat med en föreskrift som tydligt visar på den ansvariges egenkontrollansvar.

Föreskriften i 7 § har förtydligats avseende vilka förbättrings- och underhållsåtgärder som omfattas av anmälningsplikten. Nivån på anmälningsplikten har tydliggjorts med att lagning av "potthål" undantagits.

Föreskriften i 7 § avseende tillståndsplikt för saltning av vägar har ersatts med att endast nödvändig halkbekämpning ska göras och med så miljövänliga metoder och produkter som möjligt.

Rubriken på föreskriften i 11 § har ändrats för tydlighets skull. "Övrig verksamhet" har ersatts med "Kalkning och annan behandling av mark och vatten".

Föreskrifter avseende fordonstvätt, användning av motordrivna fordon på sjö, vattendrag eller isbelagd sjö riktar sig till allmänheten. För att säkra vattenförsörjningen på lång sikt anser Länsstyrelsen att restriktionsnivån är motiverad. Dessa verksamheter förekommer inte alls eller i mycket begränsad omfattning idag och Länsstyrelsen anser att restriktionerna därför inte påtagligt påverkar allmänhetens tillgång till området.

Föreslagen föreskrift avseende reglering av övrig verksamhet i 11 § har strukits. Regleringen avsåg etablering av sådan miljöfarlig verksamhet som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten och som inte regleras i någon föreskrift. Länsstyrelsen anser att denna föreskrift är otydlig och bedömer att de verksamheter som kan komma att påverka grundvattnet och vattentäkten regleras i övriga föreskrifter.

UPPLYSNINGAR

Beslutet gäller från och med den 1 november 2009 och ersätter den del i Vattendomstolens beslut från den 30 december 1960 och den 21 oktober 1977 som avser vattenskyddsområde och föreskrifter för grundvattentäkten på fastigheten Ed Prästgården 1:32.

Beslutet gäller i enlighet med 7 kap 22 § miljöbalken omedelbart även om det överklagas.

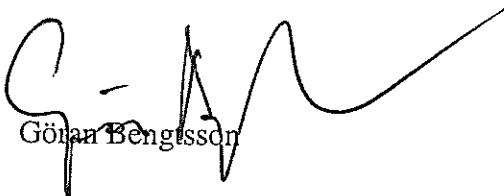
Beslutet kungörs genom Länsstyrelsens försorg i ortspressen inom 10 dagar från det att beslutet är fattat.

De föreslagna föreskrifterna riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentäkten. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras. Detsamma gäller om mark tas i anspråk. Talan om ersättning eller inlösen förs i miljödomstolen enligt 31 kap miljöbalken.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, se formulär O4:1, bilaga 2.

Beslut i detta ärende har fattats av Länsöverdirektör Göran Bengtsson med Ann Rane, vattenvårdsenheten som föredragande. I den slutliga handläggningen av beslutet har även Martin Bergdahl, rättsenheten deltagit.

Göran Bengtsson

Ann Rane

Bilaga

1. Karta över vattenskyddsområdet
2. Besvärshänvisning, O4:1

Kopia till

Akten
Register vattenskyddsområde
Martin Bergdahl
Björn Sjöberg
Dalslands miljönämnd
Naturvårdsverket (Clas Magnusson)
Lantmäterimyndigheten i Västra Götalands län
Räddningstjänsten för Dals-Eds kommun
Sveriges Geologiska Undersökning
Banverket
Vägverket
Sakägare enligt särskild förteckning